

XXIII.

Betænkning

om

Forslag til Lov om overordentlige Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 15de April 1882).

Udvalget beklager, at det ikke er lykkedes for det at komme til Enighed om det foreliggende Lovforslag, saa at de fire Mindretal, i hvilke det har delt sig, nødes til i det Følgende hvert for sig at fremsætte sin særskilte Opfattelse af Sagen.

For det ene Mindretal (Blom, Frijs, Daffner, Suel, Neergaard, Raben og Luxen) have følgende Betragtninger gjort sig gjældende:

De af det foreliggende Lovforslag tilfattede Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme kunne opfattes som havende et dobbelt Siemød. Det er Formaalet at sætte Landet istand til i Fremtiden at modsætte sig et fjendtligt Angreb saa kraftig og saa længe som muligt; men dermed staar det tillige til at opnaa, at den Anvendelse af Kraft og Tid, en Fjende maatte opbyde for at overvælde eller endog midlertidig eller for bestandig at bemægtige sig Landet eller Dele af dette, kommer til at staa i et ugunstigere Forhold til den politiske eller militære Interesse, han maatte kunne have af et saadant Foretagende, om det lykkedes ham. Vel overveiede og gennemførte Forsvarsforanstaltninger berettiger ikke blot til at nære bedre Fortrøstning til Udsaldet af de Krige, vort Land i Fremtiden maatte blive hjemstøgt af, men berettiger tillige til et forstaaeligt Haab om, at vort Land i mangt Tilfælde

vil blive forskaanet for Angreb, som ikke vilde kunne ventes at udeblive, saafremt det forsømte sit Forsvarsvæsen. Der maa lægges Vægt ikke blot paa Muligheden af et kraftigt, men ogsaa paa et langvarigt, haardnakket Forsvar, eftersom Hensynet til mulige Forandringer i de almindelige politiske Forhold under en Krig, som trækker i Langdrag, ikke godt kan overses af den, som maatte ønske paa at angribe vort Land, og mangen Gang kan afholde ham fra at vove sig ind paa et Foretagende, som vilde være uden Betænelighed for ham, saafremt det kunde føres hurtig tilende. At indrette os paa et eftertrykkeligt Forsvar af vort Land er det eneste Middel, vi have, til at bringe enhver fremmed Magt til at betænke sig to Gange, inden den paafører os Krig, og til under en fremmed Krig, i hvilken Danmark er neutralt, at bevæge Enhver Grund eller Paaskudet til at bemægtige sig Dele af vort Land for at komme Modstanderen i Forkjøbet.

Imellem den eventuelle Beslutning om Sværkættelsen af de foreslaaede Forsvarsforanstaltninger og disses endelige Udførelse vil der i alle Tilfælde komme til at hengaa en Række af Aar. Paa den anden Side er det Meningen, at disse Foranstaltninger skulle tjene Landet til Bæren i en Fremtid, som ikke lader sig overskue. Det følger heraf, at man ved Overvejelser af dem mindst af Alt maa lade sig lede af et ensidigt Hensyn til Nutidens formentlige eller virkelige politiske Forhold, der, selv om de lode sig klart gennemskue,